

CAVALERUL ROZELOR, LA EL ACASĂ

(Costin Popa – 25 mai 2007)

Da, să vezi celebrul opus straussian în spectacol la Opera de Stat din Viena este mai mult decât o șansă. În somptuoasele foyere, în sală și la multe producții clasice precum **Cavalerul rozelor**, teatrul de pe Ring respiră prin toți porii atmosfera aristocratică, eleganța, plutirea și parfumul valsării ca stare de spirit. În pauze, șampania curge acompaniind faimoasa **Sacher-Torte**, bijuteriile scilipesc, toaletele doamnelor iau ochii, „densitatea” de smokinguri este cea mai mare din toate auditoriumurile celebre ale lumii (mai mult, la Scala, Paris, Covent Garden sau Metropolitan ținuta „casual” câștigă într-atâta teren încât directorul general al Scalei a fost nevoit să publice un cod vestimentar). Poate numai Salzburgul festivalier face concurență. Nu trebuie uitat celebrul bal anual, singurul care se desfășoară în teatrele mari și își perpetuează în strălucire existența seculară.

Și totuși, Opera de Stat din Viena nu uită calendarul de secol XXI și chiar cortina de fier a scenei este desenată în tușe moderne – pentru stagiunea în curs – de artistul Rirkrit Tiravanija. Mesajul pe care îl poartă, **Angst essen Seele auf (Frica devorează sufletul)**, apare plin de semnificații. Noile montări vieneze sunt semnate de regizori renumiți sau în curs de afirmare dar unii dintre ei surprind prin mizanscene șocante, câteodată vehement respinse de tradiționalismul publicului. Un echilibraj între clasic și modern, dificil și riscant de realizat dar bine stăpânit și pus în pagină de directorul Ioan Holender.

Producția cu **Cavalerul rozelor** – datorată lui Otto Schenk cu colaborarea decoratorului Rudolf Heinrich și a autoarei costumelor Erni Kniepert – este una din multele oaze de clasicism vienez care readuc farmecul epocii, aici al celei imperiale de veac XVIII. Barocul este amănunțit înfățișat, în lux și fast. Un ambient scânteietor. Chiar și hanul din actul ultim poartă pecetea distincției vremii. Veche de mai multe decenii, producția este menținută vie, jocul scenic este implicat și seducător, cu umor subtil și suculent străbătut de o nedisimulată melancolie.

Muzical vorbind, nu știi ce să admiri mai întâi. Introducerea orchestrală a primului act, preludiul la cel de-al treilea revelează culori instrumentale de vis, individualități cu valoare de solo, sudură între partide. Conductul sonor se derulează fluent, crează extazul, motivele au pregnanță deși integrarea într-un tot unitar este perfectă. Sunt merite ale minunaților filarmoniști ai Operei de Stat din Viena, ale dirijorului Adam Fischer, experimentat și profund lector al melosului straussian. Orchestranții își cunosc valoarea și simfonismul pe care îl exală fără limite, fără a ocroti cântăreții, se îngemănează cu simțul teatral.

O distribuție desprinsă parcă din tiparele legendare ale interpretărilor partiturilor de romantism târziu ale lui Richard Strauss i-a reunit pe soprana germană Angela Denoke (Mareșala juvenilă și puternic introspectivă, cu reflecții impresionant expuse), mezzosopra Elina Garanča (tânăra și frumoasa letonă – elevă a maestrilor Irina Gavrilovici și Virginia Zeani – a fost un Octavian cu ținută statuară și timbru fermecător, rotund și senzual, în care sunetele flautate au dat sens frazei muzicale derulate cu o stupefiantă omogenitate a liniei vocale), basul austriac Wolfgang Bankl (Baron Ochs mai mult bonom decât grosolan, mai mult concentrat asupra registrului central decât asupra „pedalelor”), soprana germană Marlis Petersen (diafană și cristalină Sophie). I-au anturat,

în roluri de mai mare sau mai redusă întindere dar importante în economia lucrării, Georg Tichy (Faninal), Ho-yoon Chung (Cîntărețul italian), Benedikt Kobel (Valzacchi), Margareta Hintermeier (Annina), Waltraud Winsauer (Marianne Leitmetzerin), toți excelenți cântăreți-actori.

Cavalerul rozelor la Viena, o încântare, o reverie!